

Obeležavanjem 24. marta kao Svetskog dana borbe protiv tuberkuloze podižemo svest javnosti o razornim posledicama koje TB ostavlja na zdravstveni i socijalno ekonomski život pojedinca. **Ovaj dan ima za cilj da upozori da tuberkuloza nije bolest prošlosti i da ne sme biti zaboravljena.**

Iako postoji napredak ostvaren u kontroli tuberkuloze u poslednjih nekoliko decenija, prema podacima Svetske zdravstvene organizacije iz 2017. godine, ova bolest je deseti po učestalosti uzrok smrti u svetu i vodeći uzrok smrti od jednog infektivnog agensa, učestaliji u odnosu na HIV/AIDS.

U našoj zemlji se primećuje trend konstantnog smanjenja stope prijavljivanja tuberkuloze, sa 37/100.000 u 2003. godini na 11/100.000 stanovnika u 2017. godini, što nas upravo svrstava među zemlje sa niskim opterećenjem tuberkulozom u Evropi.

Šta je tuberkuloza?

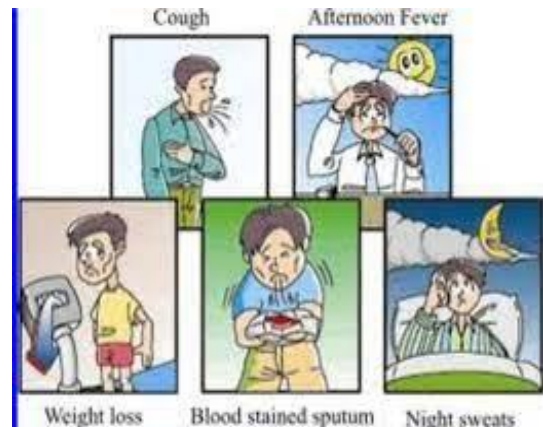
Tuberkuloza je zarazna bolest koju izaziva bakterija (bacil) tuberkuloze. Infekcija se prenosi vazduhom, izuzetno retko na drugi način. Najvažniji izvor prenošenja infekcije su bolesnici sa plućnom tuberkulozom. Kada osoba sa nelečenom zaraznom tuberkulozom pluća kašlje, kija, smeje se ili govori, ona izbacuje u vazduh bacile zajedno sa kapljicama pljuvačke. Ove veoma male čestice dugo lebde u vazduhu i do prenošenja infekcije dolazi kada osoba udahne zarazne kapljice sa bacilima tuberkuloze.

Ako osoba ima dobru otpornost, infekcija sa udahnutim bacilima se savlada u začetku i do bolesti najčešće i ne dolazi. Svega 10% inficiranih osoba će se kasnije u toku života razboleti od tuberkuloze, a najčešći razlog je pad otpornosti organizma izazvan stresom, neurednim životom, neuhranjenošću, lošim uslovima života, alkoholizmom, nekom dugotrajnom bolešću, HIV infekcijom itd.

Tuberkuloza se može javiti u bilo kom delu tela, ali najčešće se javlja u plućima.

Najčešći simptomi plućne tuberkuloze su:

- kašalj (nekad sa pojavom krvi u ispljuvku),
- povišena temperatura,
- noćno znojenje,
- gubitak apetita,
- mršavljenje i
- opšti osećaj slabosti.

Dijagnoza tuberkuloze se postavlja na osnovu kliničkih i radiografskih nalaza, posebno rentgenskog snimka pluća, a potvrđuje se mikroskopskim nalazom bacila u biološkim materijalima i rastom kolonija bacila tuberkuloze na kulturama.

Lečenje tuberkuloze

Tuberkuloza je zarazna bolest koju je skoro uvek moguće u potpunosti izlečiti antituberkuloznim antibioticima, koje skraćeno zovemo antituberkulotici. Da bi se to ostvarilo neophodno je u potpunosti poštovati savete lekara i redovno uzimati lekove. Za razliku od većine drugih zapaljenskih procesa u disajnim organima lečenje je dugotrajno i to od bolesnika zahteva istrajnost u lečenju.

Prevenција

Primarnu prevenciju obolevanja od tuberkuloze predstavlja imunizacija BCG vakcinom.

Najvažnija prevencija širenja tuberkuloze je rano otkrivanje i lečenje obolelog od plućne tuberkuloze, jer se tako najefikasnije uklanja izvor zaraze. Prostorije u kojima boravi bolesnik moraju biti čiste i dobro provetravane. Prirodna ventilacija je jednostavan i efikasan način smanjivanja koncentracije bacila u vazduhu u zatvorenom prostoru jer se tako smanjuje rizik zaraze. Bacil tuberkuloze je osetljiv na toplotu. Odeću i posteljinu prati na 60-90°C, a posuđe u vreloj vodi. Od hemijskih dezinficijenasa za pranje radnih površina, podova i toaleta, najefikasniji su hloridi.

Oboleli od zarazne tuberkuloze pluća moraju da se leče u bolnicama, a na kućno produženo lečenje se otpuštaju tek kada postanu bezopasni za svoju okolinu, kada bacila više nema u ispljuvku.

